

EĞİTİM FAKÜLTELERİ İNİSİYATİF GELİŞTİRME VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞTAYI AÇIŞ KONUŞMASI

Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK

Marmara Üniversitesi
Atatürk Eğitim Fakültesi Dekanı
Çalıştay Düzenleme Kurulu Başkanı

Sayın YÖK Başkan Vekilim, Sayın Rektörüm, çok değerli meslektaşlarım,

Şahsım, Üniversitem ve Fakültem adına sizlere 2012'nin bu soğuk ve karlı günlerinde '2010 Avrupa Kültür Başkenti' İstanbul'da, özellikle de iki İmparatorluğun (Bizans ve Osmanlı) yaklaşık 1500 yıl eski dünyaya hükmettiği bu tarihî semtte, Sultan II. Abdülhamid'in Ticaret Mekteb-i Âlisi (1883) için inşa ettirdiği asırlık Rektörlük binamızda gerçekleştirmekte olduğumuz **Eğitim Fakülteleri İnisiyatif Geliştirme ve Değerlendirme Çalıştayı / Dekanlar Toplantısı**'ni onurlandırdığınız için teşekkür etmeyi zevkli bir görev bildiğimi ifade etmek isterim.

Saygıdeğer dekanlar,

Tarihinin Milattan sonra yaşanan $\frac{3}{4}$ 'ünde insanlığa yön veren bu topraklarda gerçekleştirdiğimiz bu Çalıştay/Dekanlar Toplantısı ile bizler de Türkiye öğretmen yetiştirme tarihinin en önemli olaylarından birine müdahil olup tanıklık ederek aslında eğitim tarihimizi inşa edenler arasında yer almaya aday oluyorum. Gerçekten de bu Çalıştayın amaçları ve gündemi, öğretmen yetiştirme sistemimiz ve Eğitim Fakültelerinin geleceği yönünden hayati öneme sahiptir. Bunlar kısaca şöyle özetlenebilir:

- 1) Öğretmen yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri ile ilgili konularda adı geçen kurumlar bugüne kadar genellikle gibi pasif kalmıştır. Kuşkusuz bunun en önemli nedeni, yakın alanlardaki fakülteler bu işi yıllar önce başardığı halde, bir Dekanlar Konseyi kurup sivil inisiyatif oluşturamamasıdır. Bu Çalıştay sürecinde Eğitim Fakülteleri Dekanlar Konseyi [EFDEK]'nin kurulması hedeflenmektedir.
- 2) Öğretmen yetiştirme sistemi ve Eğitim Fakülteleri ile ilgili ikinci önemli sorun, söz konusu kurumların çağdaş standartlara uygun bir eğitim yapısı yapmadığını değerlendirmek amacıyla bir yeterlikler ve akreditasyon sistemi kurulmamış olmasıdır. Çalıştayın ikinci günü Eğitim Fakülteleri Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği [EPDAD]'nin kuruluş süreci değerlendirilecektir.
- 3) Bu iki stratejik hedefe paralel olarak Çalıştay'da öğretmen yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri ile ilgili konular da

görüülecektir.

Saygıdeğer dekanlar,

Gördüğünüz gibi bu Çalıştayın iki makro hedefi bulunmaktadır. Bunlar Eğitim Fakültelerini (a) oluşturacağı kurumsal inisiyatifle faaliyet alanında **daha etkin ve sorumlu hale getirmek**; (b) kuruluş sürecini başlatacağı dernek aracılığıyla temel **yeterlikler açısından değerlendirilebilir** kılmak. Bunların gerçekleştirilmesi Türkiye’de öğretmen yetiştirme ve eğitimi alanında ciddi bir devrim olacaktır.

Zira EFDEK çatısı altında periyodik olarak toplanan Eğitim Fakülteleri dekanları; mevcut gelişme ve sorunları değerlendirecek; çağdaş yönelimlere uygun strateji, program ve projeler geliştirecek; çalışma grupları oluşturacak; bu kurumların ortak menfaat ve beklentilerinin gerçekleşmesi için ilgili kişi, kurum ve kuruluşlar nezdinde gerekli girişimlerde bulunacaktır.

Çalıştayın bir diğer önemli sonucu oluşturulacak akreditasyon sisteminin temel taşlarının yerleştirilmesi olacaktır. Batıda on yıllardır var olan öğretmen yetiştiren kurumları akredite eden kuruluşlar, bunların temel standartlara / yeterliklere sahip hale gelmesinde –dolaylı olarak da olsa- önemli rol oynamıştır. Bu bakımdan bu yönde atılacak adımlar, Türkiye’de hizmet öncesi ve hizmet içi öğretmen eğitiminin gelişimi bakımından ciddi bir atılım olacaktır.

Değerli meslektaşlarım,

Biz bugün bu Çalıştayı toplamakla esasen yukarıda sözünü ettiğimiz iki konuda Eğitim Fakültelerinin geride kalmışlığını telafi etmeye çalışıyoruz. Bu noktada 1990’lı yıllarda YÖK / Dünya Bankası tarafından MEGP kapsamında yürütülen Eğitim Fakülteleri akreditasyon sistemi kurma projesini ve onu hayata geçirmek için sürdürülen özverili çalışmaları anmak gerekir. Maalesef, o zaman tamamlanmak üzere olan hareket bilgisizlikten kaynaklanan yıkıcı muhalefetin etkisiyle gücünü kaybetmiş; nihayet projenin bitmesi, YÖK’te yönetimin değişmesi üzerine sahipsiz kalmıştır. Daha sonra Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi konuya yönelerek 2007 yılında Eğitim Fakültelerinin akreditasyonu konusunu ele alan bir çalıştay yapmış; fakat bu iyi niyetli girişim konuya ilişkin bir akademik tartışmaya zemin hazırlamaktan başka somut bir sonuç vermemiştir.

Bu arada son on yılda birçok alanda faaliyet gösteren fakülteler Üniversiteler Arası Kurulun teşvik ettiği konsey kurma konusunda önemli gelişmeler kaydetmiş; akreditasyon sistemi kurma yolunda önemli mesafe almıştır. Bu konuda tıp ve mühendislik fakülteleri başı çekmektedir. Fen – edebiyat fakülteleri de bu tarihe kadar 6’ncı dekanlar toplantısını yapmıştır. Bu toplantılarda öğretmen yetiştirme ile ilgili son derece kritik/stratejik kararlar alınmıştır. Bu süreçte Eğitim Fakülteleri gelişmeleri izlemekten öteye gitmemiş veya gidememiştir.

Bu nedenle bu Çalıştayın ana temalarından biri “**inisiyatif geliştirme**” olarak belirlenmiştir. Çünkü, bu kısa tarihî özet de gösteriyor ki, Eğitim Fakülteleri öğretmen yetiştirme alanında bugüne kadar inisiyatif almakta yetersiz kalmış; sistemin tıkanmış durumlarında çözümsüzlüğün bileşenlerinden biri olup çözüme yönelik öneri ve proje üret(e)memiştir. Eğitim Fakültelerinin müdahil olmadığı çözümler ise başka sorunların anası olmuştur. Sonuç olarak bu Çalıştay programı çerçevesinde kurulması öngörülen **Eğitim Fakülteleri Dekanlar Konseyi**, Türkiye’de öğretmen yetiştirmenin bugünü ve geleceği bakımından büyük öneme sahiptir.

Özet olarak söylemek gerekirse; bu çalıştayda, Türkiye’de 21. Yüzyılın öğretmenlerini yetiştirme hedefinin gerçekleşmesine katkıda bulunacağına inandığımız şu süreçlerin tamamlanması beklenmektedir:

- 1) Eğitim Fakülteleri Dekanlar Konseyi [EFDEK]’nin kuruluş süreçlerinin tamamlanması,
- 2) Eğitim Fakülteleri Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği [EPDAD]’nin kuruluş hazırlıklarını yapmak üzere,
 - a) EFDEK Kuruluş Hazırlık Çalışma Grubu’nun oluşturulması,
 - b) EPDAD’ın kuruluşundan sonra gerçekleştirilecek akreditasyon çalışmalarının altyapısını oluşturmak üzere Akreditasyon Planlama ve Uygulama Hazırlık Çalışma Grubu meydana getirilmesi,
 - c) Bu grupların çalışmalarını değerlendirmek ve EPDAD’ın kuruluş sürecini tamamlayacak adımları planlamak üzere bir sonraki Konsey toplantısının yer ve zamanını belirlemek,
 - d) Bunların yanı sıra öğretmen yetiştirme ve eğitim fakültelerinin ortak sorunlarının belirlenmesi için uygun bir platform oluşturmak ve gerekli görülürse kurulacak Konseye bunların çözümü için çaba gösterecek çalışma grupları teşkil etmek.

İnanıyorum ki, bu Çalıştay birkaç ay önce Antalya’da toplanan **Ulusal Öğretmen Stratejisi Çalıştay**’ında da dile getirilen öğretmen yetiştirme ile ilgili kronikleşmiş sorunların çözümünü noktasında verimli olacaktır.

Sözlerime son vermeden önce bu Çalıştayın gerçekleşmesi yolundaki zorlu yürüyüşümüzde bize inanan ve destek veren kişi ve kurumlara teşekkür etmek istiyorum. Bu noktada, ilk günden itibaren bizi bu yolda teşvik eden önceki dönem YÖK Başkanı Prof. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN’a, çalıştayımıza da teşekkür eden YÖK Başkan Vekili Prof. Dr. Yekta SARAÇ’a, sayın Rektörümüz Prof. Dr. Mehmet Zafer GÜL’ün şahsında yaptığımız çalışmalarda her türlü desteği veren üniversitemiz üst yöneti-

mine, Osman Gazi Üniversitesi Rektör Yardımcısı ve Eğitim Fakültesi Dekan Vekili Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN'ın şahsında hazırlık sürecini birlikte gerçekleştirdiğimiz farklı üniversitelerden dekan arkadaşlarıma, dekan yardımcılarım, öğretim elemanları ve sevgili öğrencilerime, Çalıştayı maddî olarak destekleyen Bahçeşehir Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Enver YÜCEL ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hasan ŞİMŞEK'e, Ayasofya Müzesi Müdürü ve Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yönetim Kurulu üyesi Doç. Dr. A. Haluk DURSUN'a ve İstanbul Kültür Müdürü Prof. Dr. Ahmet Emre BİLGİLİ'ye ve bu kış gününde güzel ülkemizin dört bir yanından görev bilinci ve vatanî bir sorumlulukla Çalıştaya onur veren siz çok değerli dekanlarımıza müteşekkirim.

Ayrıca, bir de özür borcumuz olduğunu ifade etmek isterim. Bu Çalıştay fikri oluşum süreci oldukça uzun, fakat hazırlık süreci 2-3 haftaya sığmış bir etkinlik olarak, kuşkusuz birçok hata ve eksiklik ile karşılaşabilirsiniz. Bunlardan dolayı, herkes adına özür dilemeyi zevkli bir görev addediyorum.

Sözlerime son verirken; Çalıştayın Cumhuriyetimizin kurucusu büyük lider Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün gösterdiği çağdaş uygarlık seviyesinin üzerine çıkma ve sonsuza kadar payidar olma, yani ulusal beka ve refah hedeflerinin gerçekleşmesine katkıda bulunacağı inancı ve mutluluğu ile, hepimizi en içten duygularla selamlıyor; saygılarımı sunuyorum.